

قوولکه

داوود غه‌فازادگان
له فارسییه‌وه: کهژال سالچی
(بوکان)

بابه گیان له پشت په‌نجه‌ره‌وه ده‌کوختی. له‌یلا له لای ئیمه بوو. له قه‌راغه‌وه راوه‌ستا بوو. له کرمه‌کان ده‌ترسا. داریکی دریتی هه‌لگرتبوو، خو‌له تهره‌کانی ژیر و ژوور ده‌کرد. کرمه‌کان له‌و خو‌له‌دا لولیان ده‌خوارد. تا‌قمی‌کیان قه‌له‌و بوون. له خو‌له‌که‌دا نه‌ده‌بیران. هه‌ر به ده‌مه پیمه‌ره‌که له‌توپه‌ت و گرمو‌له ده‌بوون. هه‌ر کام به شوین له‌ته‌که‌ی ده‌یکه‌یدا ده‌گه‌را.

من خو‌له‌کانم ده‌پرشته ده‌ری. دایه‌ش هه‌ر هانکه هانکی بوو و قولینگی ده‌وه‌شاند. من له قوولکه‌که ده‌هاتمه ده‌ری. پشوویه‌کم تازه ده‌کرده‌وه. عه‌رزه‌که ره‌ق بوو. وردکه به‌رد و سو‌اله‌تی تیدا بوو. ئاره‌قه له لاجانگی دایه‌وه شو‌راو‌گه‌ی به‌ستبوو. کاتیک داده‌هاتوه‌وه پشتی کۆم ده‌بووه. نووکی قولینگی‌که‌ی باریک و بریقه‌دار بوو. که به‌رزی ده‌کرده‌وه، وه بریقه بریق ده‌که‌وت. ده‌می پیمه‌ره‌که‌ی من یه‌ستاش ژه‌نگی به‌رنه‌دابوو. له‌یلا ده‌ییولاند و داوای پیمه‌ره‌ی ده‌کرد. ده‌یکوت: پیمه‌ره، پیمه‌ره، پیمه‌ره. . .

بی‌ده‌نگ نه‌ده‌بوو.

کوتم ئه‌ری ده‌ بی‌په‌وه!

به‌ داره‌که ئاماژه‌ی بو‌بابه‌ گیان کرد، هه‌تا ئی‌ی بترسیم. بابه‌ گیان له پشت په‌نجه‌ره‌وه ده‌پروانی. دایه‌ گیان کوتی: گوو به‌و غیره‌ته‌ی!

له‌یلا ده‌پاراوه: پیمه‌ره، پیمه‌ره، پیمه‌ره. . .

دایه‌ کوتی: برۆ کایه‌ بکه!

له‌یلا هه‌لتروشکا، ده‌نگی هه‌لبری و تیی هه‌لکرده‌ گۆرانی:

سوره یبیا لایه لایه ی کردوه
 عه قلی منی له گه ل خوی بردوه.
 دواتر کوتی: چاو... چاو... ئەو هه موو کر مه.
 کوتم: ئەئ دە لیبی چی؟
 با- گه لا وشک هه لگه راوه کانی به ره و ناو قوولکه که
 رادا.
 دایه کوتی: ئەو کاوکۆته له گه ل خوی نه با؟
 له یلا گرووی گرت و کوتی: ئەئ بۆ هه چمان له و عه رزه
 وه ده ست ناکه وی؟
 کوتم: ئەئ ئەوه ده لیبی چی، ده لیبی که له بابی لاری؟
 کوتی: خوی شیرین... ديسان ئاماژه ی بۆ با به گیان
 کرده وه.
 با به له و دیوی شووشه کانه وه ده له رزی.
 دایه چاوی له ئاسمان کرد و به پارانه وه کوتی هه ر دوو
 رۆژمان مۆلت بده.
 له یلا کوتی دوو پۆژی چی؟
 دایه کوتی مالتت بارانه!
 له یلا کوتی ئە گه ر میچه که دلۆپه ی کرد قاپه که ی منی
 له ژیر دامه نی.
 دایه داموانه راوه ستا. هه ناسه برکه ی بوو. چاوی له
 که وشه کانی با به گیان کرد که له یلا له پیتی کرد بوو.
 له یلا هه ستا و شانی هه لته کاند.
 - ئە گه ر سه ر پاییه کانی خۆم به سه ر پیوه ده که م زۆر
 خوی تال دەبم.
 دایه بزهی هاتی.
 کوتم بۆ مه گه ر خوی تال نی؟
 قیژاندی: ده قیژینم ها...!
 کوتم کر میکی زه لام ده خه مه دلته وه.
 نیوچاوانی گرز کردو ده می قوچاند.
 کوتم: ئەئ باره که لا!
 دایه قولینگه که ی فری دایه سه ر خۆله کان و کوتی: برا
 رۆ مردم!
 له قوولکه که هاته ده ری. له یلا داره که ی فری دا و
 چوه پیوشینی قولینگه که.
 هاوارم کرد: له یلا کر!
 له یلا عه به سرا. لاقی له که وشه که دا پیچی خوارد و
 به عه رز داکه وت. دایه هه لیستانده وه. به منی کوت کاری
 خۆت بکه.
 پیتمه رکه له به ردیک که وت. خاک و خۆل به ولات دا

بلا و بۆوه.
 دایه کوتی وه ک کوری به شه ر کار بکه!
 له یلا کوتی: ئەئ دەم خۆش چا نییه کوتی وه ک کوری
 به شه ر کار بکه!
 زمانم لی دهرینا.
 کوتی: عه متەر.
 دایه که وشه کانی له لاقی دهره ینا و خۆلی نیو
 که وشه که ی هه لپشت.
 کوتم: بۆ خۆت عه مته ری.
 کوتی: یاره بیی کر میک بچیتته گیانته وه.
 دوو قامکیشی وه ک کر م له سه ر له شی وه جووله خست.
 دایه کوتی: باشه بیبرنه وه!
 با به گیان په نجه ره ی کرده وه... به له یلا ی کوت: وه ره
 لای بابی خۆت!
 له یلا نازونووزی کرد و نه چوو! داره که ی هه لگرته وه و
 منی به بابم نیشان دا.
 دایه کوتی: په نجه ره که داخه!
 دواتر کوتی: برۆ، شه که تی له شت دهرکه و بحه سیوه!
 با به گیان نه چوو.
 دایه له ژیر لپه وه کوتی: هه ک ئەو غیره ته ت سه گ
 بیخوا.
 له یلا سه ره نگری بوو، به و که وشه زه لامانه وه دوو سی
 لۆقی هاویشت.
 دایه ته شه ری لیدا: بوو به شه و.
 له یلا کوتی داوینی چیندارم ده وی.
 به ده ستی داوینی گرت. که وشه گه وره کانی با به گیان له
 لاقی سپیدا زۆر دزیتو بوون.
 دایه ئەو په رۆپه ی هه لگرت که به قه فه سی
 مریشکه کانی دادابوو، پاشان بردی و به سه ر کۆگا
 کایه کانی دادا. به ردیکی گه وره شی له سه ر دانا.
 با به گیان له و دیوی په نجه ره وه له ئاسمانی دهروانی.
 دایه کوتی: ئەوه هه ر راوه ستاوی!
 به سه ر منی شی دا گوراندا: بۆ راوه ستاوی؟
 کوتم ده گیانم دهرچوو هیند ماندوو بووم.
 له یلا کوتی هه ک گیانت دهرچی.
 با به گیان له و دیوی په نجه ره وه کوتی: منداله لیبی
 گه ری!
 له یلا کوتی هه ر بۆیه نازارم ده دا، به مندالم ده زانی.
 چاوه کانی با به گیان وه بریقه بریق که وتن و پیکه نین.

زوو زوو خۆلّه کانم دهردهدا. یه ستا پیمه ره کهم وه بریقه نه که وتبوو. دمی پیمه ره ی کرێکاره کان هه می شه هه ده تر ووسکیته وه.

دایه کوتی: په له مه که!

بابه گیان هاته هه ساری. سینگی هه ر نیخه ی ده هات. دهستی به دیواره وه گرتبوو. له یلا هه لات بو لای. لینگی که وشه که له لاقی هاته ده ری. بابه گیان وه کۆخه که وت. له یلا کوتی: کاکه نازارم ده دا.

وه ک پشیلشه هه ر خۆی له لاقی بابه گیان هه لده سوو.

دایه کوتی: دایده بیترین، هه ر ئه ورۆ دایده بیترین!

هه وره کان له ئاسمان هه لده مسان، قزی له یلا له با دا په خش و په ریشان دهبۆوه، بابه گیان پالی به دیواره که وه دا. مراوی جیرانه که مان ده یقرتاند.

له یلا کوتی ئیمه جوجه له مان نییه!

بابه گیان کوتی: کچی جوانم، نه رمونۆله کهم!

دایه کوتی: ئه ورۆ قوره که ده گرینه وه.

دایه پیمه ره که ی له من وه رگرت. بابه گیان هه لته رووشکا و هیله گی به دهسته وه گرت. دایه راوه ستا. بابه گیان کوتی: ده توانم.

له یلا هات و لینگی که وشه که ی له یی کرد.

بابه گیان کوتی: یاللا ده ی.

دایه پیمه ره که ی له عه رز دا. هیله گه که له دهستی بابه گیان دا زۆر قورس ده هاته بهر چاو. هیله گی سووراند. خاک و خۆل له هیله گ درا. نه رم و ره ش بوو. هه ر چیلکه و چاله که ی ماوه. بابه گیان له قوولکه که ی خستن. شانی داکه وت. ئیسکی شان و پیلی وه ده رکه وت. به ری به کۆخینه که ی ده گرت.

دایه کوتی: دیتت! نه مکوت!

له یلا کوتی بچینه وه وه تاغی.

بابه گیان چاوی لی کرد.

دایه دیسان خۆلی له هیله گه که کرد.

بابه گیان به تووره بیبه وه کوتی: دیسانیش!

تۆری هیله گه که ورگی دا. دهستی بابه گیان شل بوو.

له یلا کوتی: بابه گیان...

بابه گیان به تووره بی کوتی: بی دنگ به!

وه هانکه هانک که وتبوو.

له یلا دلێ پر بوو. بابه گیان هیله گی هه لسه ووراند. ده موچاوی هه لسه باوو. ده ماری لاجانگه کانی چلیان ده دا. هیله گه که ی له ده ست به ریۆوه. چیلکه و چالی نیو

هیله گه که به ولاتدا بلاو بووه.

له یلا به ترسه وه کوتی: بابه...

بابه وه کۆخه که وت. دهسته کانی قوچاند و له خۆلّه که ی را کرد.

دایه کوتی ههسته!

چاوه کانی بابه ئاوی تی زا.

دایه کوتی: ماله تۆم خرا نه کرد خۆ گوی ناده یه ی.

بابه به ده م کۆخینه وه کوتی: زمانت گری ده!

له یلا خۆی به ده ستمه وه نووساند. له قوولاییه که هاتینه ده ری.

دایه دانیشت و پشتی بابه گیانی دامالی. به ئیمه ی کوت: بچنه وه تاغی!

له یلا چرته ی نه کرد. کیشام. دهستی کیشا دواوه و دانیشت. شانی بابه گیان ده له رزی.

دایه کوتی: نابی بیبه ده ری.

بابه به ره و قوولکه که خۆی کۆم کرده وه.

-ماندوو بووم.

دایه کوتی: ماندووی چی بووم.

-هه ر لیبه مینین، له لای له یلا که ی خۆم.

-لووتی دایه وه پته پت که وت. رووی وه رسووراندا. له یلا باسکی گرتم. بابه دیسان وه کۆخه که وت. دایه چوووه ژیر پیلیه وه. نه ییتوانی به رزی کاته وه. بابه به عه رز داکه وتبوو. ده ستیکی له ملی دایه و دهسته که ی تری هه ر له خۆلّه که دابوو.

دایه بانگی کردم. چوومه هانای. بابه گیان هه ستا. سینگی وه نیخه نیخ که وتبوو. چووینه وه تاغی. بابه گیان راکشا. دایه جیویانه که ی بو راخست. کوتی: له یلا بانگ که و په نجهره که داخه.

تایه کی په نجهره که ی داخست، له یلام بانگ کرد. له یلا وه لامی نه دایه وه. له لای خۆلّه کان دانیشته بوو. پشتی له من بوو. هه ر جاره ی مستیکی خۆل هه لده گرت و ده پرشته قوولکه که وه.

سه چاوه:

غفار زادگان، داوود، گزیده ادبیات معاصر، مجموعه داستان،

تهران: ۱۳۷۸.